

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : PDG4730001

ชื่อโครงการ : การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ชื่อนักวิจัย : พรชัย สิทธิศรีธัญกุล คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สมเกียรติ ศิริรัตน์-
พฤกษ์ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

Email address: fmedpss@md.chula.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : กันยายน 2547 – ตุลาคม 2547

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประมวลสถานภาพของระบบข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
ดำเนินการโดยการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์สิ่งที่ค้นคว้ามาได้ สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้
ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ข้อมูลจากการวิจัยนำเสนอเป็น 4 บท โดยสรุปดังนี้

1. บทนำ ให้นิยามและภาพรวมของระบบเฝ้าระวังทางด้านสาธารณสุข
2. ระบบเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ในสถานประกอบการ ซึ่งมีโอกาสสัมผัสสิ่งคุกคามสุขภาพ
อนามัยในขนาด/ความเข้มข้นที่สูง แต่ผู้อยู่ในภาวะเสี่ยงเป็น คนวัยทำงานซึ่งถูกคัดเลือกแล้วว่ามีสุขภาพดี
3. ระบบเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ในสิ่งแวดล้อมทั่วไป ซึ่งโดยทั่วไปมีโอกาสสัมผัสสิ่งคุกคามสุขภาพ
อนามัยในขนาด/ความเข้มข้นที่ต่ำกว่า ในสถานประกอบการ แต่ผู้อยู่ในภาวะเสี่ยงอาจเป็นเด็กเล็ก
ผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ ซึ่งมีความไวรับต่อโรคมากกว่า โดยภาพรวมระบบเฝ้าระวังส่วนนี้มีการ
ดำเนินการ การประสานงานและปรับปรุงพัฒนามาน้อยกว่าระบบในข้อ 2 ค่อนข้างมาก

4. ข้อจำกัดของระบบเฝ้าระวังที่มีอยู่ ในมุมมองของผู้วิจัย รวมไปถึงข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร/เชิงนโยบาย ได้แก่ การพัฒนาระบบคุณภาพของห้องปฏิบัติการ ระบบข้อมูลสาร
เคมีอันตราย การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน วางแผนด้านบุคลากร พัฒนารูปแบบความเชื่อมโยงที่
เหมาะสมระหว่างการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมกับการเฝ้าระวังทางสุขภาพ พัฒนาการบริหารข้อมูล พัฒนา
องค์ความรู้ในการวิเคราะห์และใช้ข้อมูล แล้วถ่ายทอดให้และพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย ได้แก่ วิจัยเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลเบื้องต้นทางด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
ซึ่งจะนำไปสู่การลำดับความสำคัญของปัญหา วิจัยเพื่อปรับปรุงระบบการเฝ้าระวังสิ่งคุกคามให้มีความ
ครอบคลุมทั้งในแง่พื้นที่และชนิดของสิ่งคุกคาม วิจัยและพัฒนาระบบเฝ้าระวังผลกระทบทางสุขภาพหรือ
เฝ้าระวังโรคจากสิ่งแวดล้อม ทั้งระบบรายงานโรคที่จำเพาะเจาะจงในระบบรายงาน 506/2 ของสำนัก
ระบาดวิทยาและระบบรายงานโรคทั่วไป พัฒนาระบบการเฝ้าระวังการรับสัมผัสโดยการตรวจคัดกรอง
ทางสุขภาพในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ สำหรับสิ่งคุกคามที่สำคัญ วิจัยเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคประชา
ชนและการรับรู้ความเสี่ยงของประชาชน วิจัยเพื่อสนับสนุนระบบการเฝ้าระวังและการดำเนินการ วิจัย
ในเชิงกฎหมายและนโยบายเพื่อผลักดัน วิจัยพัฒนา subjective tool และวิจัยพัฒนา objective tool เพื่อ
การเฝ้าระวัง

คำหลัก : อนามัยสิ่งแวดล้อม, เฝ้าระวัง

Abstract

Project Code : PDG4730001

Project Title : Development of environmental health surveillance system

Investigators : Pornchai Sithisarankul, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University; Somkiat Sirirattanapruk, Bureau of Occupational and Environmental Diseases, Department of Diseases Control

Email address : fmedpss@md.chula.ac.th

Project Duration : September 2004 – October 2004

This research aimed at exploring and summarizing data on environmental health surveillance system.

It was done by extensive literature review, analyzing, and synthesizing a summary report on its current situation, policy and research recommendations.

The report was divided into 4 chapters:

1. Introduction – gave the definition and an overview of health surveillance system
2. Workplace environmental health surveillance system – where the exposure might be high but the population at risk was somehow selected based on their good health
3. General environmental health surveillance system – where the exposure was usually low but the population at risk was more vulnerable (the young, the ill, the disabled, the old). In general, this environmental system was less developed and implemented than its workplace counterpart.
4. Summary – limitations of the current system, policy and research recommendations.

Policy recommendations include improving - laboratory accreditation system, database of hazardous chemicals, community participation in surveillance system, man power, appropriate linkage between environmental and health surveillances, data management, data analyses and utilization, training, and human capacity building.

Research recommendations include research and development (R&D) on - baseline database on health and environment leading to priority setting of the problems, hazard surveillance covering important areas and agents, health surveillance or environmental disease surveillance both specific and general diseases, exposure surveillance in vulnerable groups, community participation and their risk perception, surveillance supporting systems, legislation and policy advocacy, subjective tools and objective tools for surveillance.

Keywords : environmental health, surveillance